

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide czimzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DIJ
Egész évre . 8 k
Félévre . 4
Negyedévre . 2
Egyes szám ára: 30 fill.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.
Bérmunkások küldö-
ményét nem fogadjuk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A „Kaposvári Iparoskör” hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: K E D D E N.

Felelős szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Egyleti életünk.

A hazai egyletek életében sok hasznos mellett rendkívül sok visszaélés is fordul elő.

Nézzük csak például a nagyszámú betegsegélyező és temetkezési egyleteket, melyek mint jótékonyági egyletek alapítottak s ennek következtében a hatóságok részéről egészen kivételes kiváltságokat élveznek és a közönség részéről is szívesen pártoltatnak.

Valóban jótékonyági egyletek e a betegsegélyező és temetkezési egyletek? Erre határozott nem-mel válaszolhatunk. Mert mit tesz jótékonyagot gyakorolni? Talán ez egyletek működését annak lehet-e nevezni, amikor harminczhat korona havi járulék fejében betegség esetén orvosról és gyógyszerekről gondoskodnak? Nem-e inkább határozott alakja ez a biztosítási üzletnek, annál inkább, minthogy a belépő tagok ez egyletekbe való felvétel alkalmával

éppen úgy, mint a biztosító intézeteknél kor és egészség tekintetében beható vizsgálatnak lesznek alávetve. Azt hisszük, hogy az ekképpen biztosított fél sokkal rosszabbul jár, mint a biztosító intézeteknél, mert utóbbiaknál, ha a befizetést évek múlva megszünteti, befizetett tőkéjének legalább egy részét visszakapja, ami az ugynevezett jótékonyági egyleteknél egyáltalán nem szokás. De hiszen már rég időktől fogva a szegény embert még az ág is huzza. A fizetési módokat megkönnyítik neki, különben pedig a jótékonyág czigére alatt többet fizet, mint a jó módú.

Még ezeknél is rosszabbak és veszélyesebbek az ugynevezett önszegélyező egyletek mint szövetségek. Mint banküzletek ezek az intézetek sokféle kereskedelmi törvényszéki intézkedésnek volnának alávetve és nyilvános számadásra volnának kötelezve. Abban a pillanatban azonban, amint

nem bankról, hanem egyletről van szó, e kötelezettségek megszűnnek. Mint egylet tagsági díjakat lehet szedni, lehet az egylet jövődelmeit saját belátás szerint kezelni és a számadás kötelezettségét könnyebben lehet magáról elhárítani, mint bankintézetnél, ahol szigorú rendszabályok gondoskodnak, hogy senkit anyagilag megkárosítani ne lehessen. Eléggé komikus, hogy az önszegélyező egyleteknek igazgatójuk, vagy éppen vezérigazgatójuk, titkáruk és czimkóros igazgatósági tagjai vannak — választmány és elnök helyett. Senkisémm törődik azzal sem, hogy egész nyíltan beszéljenek osztalékról, igazgatósági javadalmasokról és jelenléti jegyekről, — mind oly czim, mely arra utal, hogy nem egylettel, hanem bankkal van dolgunk, mely csak a hatóságokkal szemben kíván mint egylet szerepelni.

A károkat, melyeket vigyázatlan és tapasztalatlan emberek ez eljárás alatt szenvednek, meg kellene és meg is le-

T Á R G Z A.

Nincs nappalom.

Nincs nappalom...
Az éjszakát epedve várom:
Boldoggá tesz talán az álom,
Tán visszaad ez téged nekem,
Tán úgy leszen, mint egykor — régen.

Nincs éjjelem...
A nappalt félve, várva-várom.
Mit nem hozott a hűtlen álom:
Nappal talán rád talállok,
Tán meglelem a boldogságot.

Fáy Nándor.

A költő halottja.

Írta: Deér.

„Somogyi Újság” eredeti tárcája.

I.

Csillag futott le az égből. Halaványan fénylő, rezgő sugárú csillag.
Meginvult lassan s aztán továbbtűnő gyorsasággal irt le hosszu ívet a sápadt holdtól bevilágított mennybolton. S aztán

eltűnt. Többé vissza se jő. És senkise kérde hova vezetett, merre vette útját? Talán nem is látta senki?...
A költő látta a csillagot, ott űlt a magányos jávorfa aljában s tekintete ott csüngött a csillag sugáros égen. Gondolata meg messze szállt. Tul a csillagokon a mennybolton, valahová az angyalok közé. Ott keresett valakit. Egy kedves, egy végtelenül szerető lelkét. Kereste a kicsi asszonyt, ki meghalt.

S mikor erre gondolt, mikor a kicsi asszony jutott eszébe, akkor megindult az a csillag csak úgy, mint egy hozzá hasonló azon a langyos, illatos tavaszi estén, mikor a költő karjai közt megszünt élni az a szép, halavány, kicsi asszony...
Csillag futott le az égről, meghalt valaki. Meghalt egy nem ismert, hirt, dicsőséget nem kereső asszony. Egy csillaggal kevesebb, egy lélekkel kevesebb! Kérdetek mi ez? Ugy-e alig valami?

Azt a magányos, halvány csillagot ugyan ki keresné? Azt az egyszerű, naiv lelkű asszonyt ugyan ki siratná? Hisz alig ismerték. Nem szerepelt egyik se. Az a csillag nem ragyogott a mennybolton kellő közepében. Nem is vették észre.
Az a halavány arezu asszonyka nem tűndökölt, nem ragyogott; ugyan ki bánta, ki sajnálna csak egyike is?

A költő meg csak nézi a csillagos

eget. Hosszan tekint a továtűnő csillag után. Tekintete előtt összeolvadt a mennybolton minden csillaga és csak egyet lát, egyet esodál, — a többinél is ragyogóbb, tényleg csillagot. Az ő csillagját, mely bevilágította rögös útait. Azt a csillagot, mely vezére volt, azt a csillagot, a melyik üdvössége, mindene volt. Azt a csillagot, mely lehullott, eltűnt a semmiségbe...

És a költő úgy érzi, mintha elhomályosulnának azmei. Arczán mintha könnyek szántának végig...

Hagyjuk őt, Ne zavarjuk fájdalmát, az igazi, mély fájdalmát.

A költőnek halottja van. Kedves, végtelenül szeretett halottja. Meghalt a muzsája. Meghalt a kicsi, halavány asszony, a költő által egyedül szeretett leány.

Ez volt mindene s most ez elveszett. Üres a ház, nincs asszonya. Néma a lant, nincs ki hangot csaljon belőle. Szomorú a költő, nincs, ki vigasztalja, ki felcsókolja hulló könnyeit.

A költőnek halottja van. Feleségét siratja. Ne zavarjuk fájdalmát...

II.

... Az ablakon lágyan világít be a kelő hold. Séjtelmes, hangulatos félhomály kél a szobában. Az orgona virág beszürtödő illata rászáll a lélekre, az egyre és mámorba ringatja. Valahol messze

hetne állapítani, ha az egyleteknek működésükről nyilvánosan be kellene számolniuk, ami ez idő szerint csak felületesen és a működésnek csak fényoldalait kitüntető módon történik. Hazai egyleti rendszerünk alapos reformálást igényel, melynek arra kell irányulni, hogy az egyletektől teljes szigorral követeljük a kizárólag egyleti működést, hogy ekképpen megóvassanak a tagok az illetéktelen megkárosodástól.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani szivesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel

A kiadóhivatal.

— **Kinevezések.** Ó Felsége a király Majer Károly kaposvári kir. törvényszéki aljegyzőt, a szent-ágotai kir. járásbíróához albiróvá; — Dr. Eley Sándor ugyancsak kaposvári kir. törvényszéki aljegyzőt a szegedi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki. Mind a két kinevezéshez szívból gratulálunk, mert a kinevezések mind két esetben a szorgalom, munkáság és tudás embereit érte.

— **Egyházi kinevezések.** Tomka Géza vöröstői lelkész geszti, Erdősi Károly kiskomáromi segédlelkész tapsanyi plébánosává neveztetett ki.

— **Vizbefulladás.** Vigyázatlansága áldozata lón f. hó 9-én a Liebenwein-téle uszodában egy füredi illetőségű fiu. — Már három éve volt e fiu alkalmazva mint lóhajító az uszodában, míg végre áldozatává lón saját vigyázatlanságának. Egy észrevétlen pillanatban ugyanis a fiu közel ment az uszoda mély medencéjéhez s eddig ismeretlen módon abba beleesve, megfulladt. — A szerencsétlen fiu holttestét

hosszas keresés után csak f. hó 10-én fogták ki a vízből.

— **Baleset.** Nicsovia Vazul szigetvári lakos és családja f. hó 7-én kocsin jött haza turbéki szállóhelyéről Vargha Sándor Szigetvár város jegyzőjével. Utközben a lovak megbokrosodtak és örült vágatással elragadták a kocsit. E közben Vargha oly szerencsétlenül ugrott ki a kocsiból, hogy egyik lábát kifezemitotta s többhelyen kisebb-nagyobb zúzódást szenvedett. A többi kocsin ülőknek az ijedségen kívül mi lényeges baja sem lett.

— **Elgázolás.** Antal Józsefnek f. hó 11-én Szigetvárott a heti vásárról hazamenet az Igmándi utcában Bogyó János szigetvári kocsis elgázolta. A vigyázatlan kocsis ellen megtették a feljelentést.

— **Villámcsapások.** F. hó 10-én hajnalban rettenetes égiháború vonult végig megyénkben. Igy Csurgón a mint értesülünk beütött a villám Jünker Gusztáv csurgói ügyvéd házában levő tölgyfába, azt széthasogatva a fa közvetlen közelében levő alsó épületbe ugrott át a villám, s innen a villamos csengővel összekötött fő épületbe szaladt keresztüljárva a plafont végig szaladt, az az egész lakáson, csodácsodája, hogy a szobákban levőknek ijedségen kívül mi baja sem történt. Ugyanez éjjel Istvánban is beütött a villám Grézi József cserepes gépházába s azt felgyújtva a ház és a benne levő 8 lőerejű gép porráégett. A kár azonban mint értesülünk biztosítás folytán megtérül.

— **Egy fegyelmi ügy vége.** Igértük, hogy a tanítók fegyelmi ügyére még visszatérünk, ha az teljesen befejeződik, s most beváltjuk ezt az ígérést. A másfél évig húzódó ügy azzal kezdődött, hogy Kalós igazgató *rendelkezni* akart az internátusba járó tanítókkal, s mikor azok nem ismerték el őt feljebbvalójuknak, a legvalogatottabb bosszantásokat gondolta ki számukra, sőt erre még a szolgákat is fölhasználta. A tanítók hiába fordultak a gondnokséghez, majd a tanfelügyelőséghez senki sem segíthetett bajukon; mikor aztán a türelem elfogytával köztük s az igazgató közt kemény összeütközés történt, az utóbbinak feljelentésére a három tanító ellen azonnal megindították a fegyelmi vizsgálatot. Az első ítélet, noha a kir. ügyész az egyik tanítót *biztatás*-al akarta sújtani, kettőre nézve 100—100

korona pénzbüntetésre a harmadikra nézve pedig megintésre szült. Ezt az ítéletet azonban megfellebbezték. E közben történt, hogy Kalóst, a vádlót, a tanítók viszonyadai alapján saját igazgatósága dorgálásra ítélte, a közg. biz. pedig durva bánásmódja miatt *elbélyezést* kérte. Daczára annak, hogy a tanítók Kalósnak a miniszteriumban levő állítása szerinti erő protektorait — ha csakugyan voltak — ilyenek — teljesen tehetetlenné tették, az igazgató még ma is Kaposvártól van; de állására már pályázatot hirdettek, őt magát pedig az igazgatóságtól megfosztva, visszahelyezik előbbi állásába, ahol eddig lenézett és sokat gyötört gondnoka neki feljebbvalója lesz. Fényes elégtétele ez a meghurcolt tanítókban annál is inkább, mert a fellebbezési ügyben a miniszter úgy határozott, hogy a közg. biz. 100—100 koronás pénzbüntetését, *daczára a kir. ügyész súlyosbírói beadott fellebbezésének*, megemlítettette, s csak a legenyhébb büntetéssel: intéssel, dorgálással büntette a tanítókat, egyet pedig teljesen fölmentett.

— **A Magyar Könyvtár** most megjelent juniusi sorozata újra több értékes füzettel gazdagította azt a Radó Antal szerkesztette kiváló gyűjteményt. A 291. szám Jókai Mór: Petőfi Sándorról című füzet. Nagy gondnal vannak benne összegyűjtve Jókainak Petőfi Sándorról írott visszaemlékezései, a melyek eddig csak njságokban elszórva jelentek meg az ötvenes évek eleje óta, s a melyek most így egy füzetben kétségtelenül nemcsak mint olvasmányok felelte érdekesek, hanem egyuttal egy új Petőfi biográfiának legfőbb forrásmunkáját fogják képezni. A füzetet Várdai Béla állította össze nagy gondnal, ő látta el jegyzetekkel, s a fűzethez igen szép bevezetést is írt a Jókai és Petőfi közti viszonyról. — A 292. szám Ignótus: Változatok a G-huron ozzimmel a modern magyar irodalomnak egyik legértékesebb művelőjét mutatja be. Ignótusnak néhány, a legszebb prózában írt költeményét közli összegyűjtve, a melyekben a kiváló író mély filozófikus egyénisége és stílus művészete igen nagy mértékben érvényre jut. — A 288—289. számú kettős füzet a Magyar Könyvtár új magyar Shakspeare-jét gazdagítja a a Romeo és Julia kiváló új fordításával, a melyet Telekes Béla, a jeles poéta ké-

fuvojának. Az esti szellő egy-egy hangot oda röpít a kocsiny, fehér szobába.

Ott ül a költő. Merengve nézi a kelő holdat, mámorosan hallgatja a távoli fuvoja hangját.

Ölében egy halavány asszony ül. Karjait a költő nyaka köré fonja és tekintetével beletemetkezik a költő beszédes szemébe. Nem szólnak és mégis értik egymást, nem mozdulnak és mégis egész valójuk megrezog.

Majd lassan odahajol az asszony a költő vállára és csókolja azt a dacos, fekete haját. Végig csókolja a költő mártortól kipirult arcát, epedő ajkát.

A költő meg csak nézi ott a szerelmes asszonyt és lágyan susog: — *En édes boldogságom!*

Aztán megrendül lelkében egy hur. Utánna a többi és valami csodás, bűvös-bájjas hangokat adnak.

A költő ir. Az asszonyka odahajol föléje és nézi, mint veti a költő egyik sort a másik után a papírra. A költő meg csak ir tovább. Aroza kigyuladt, szeméi lázas fényben égnek.

Es mikor elkészült, akkor újra oda vonja magához, azt a halavány asszonyt és úgy, szex arohoz tapadva, olvassa el neki azt a bűvös-bájjas dalt.

Az asszony meg hallgatja. Csendesén hullnak alá könnyei.

Boldog, mert tudja, hogy a költő az ő tekintetéből merítette az ihletet.

Es mikor már elhalt a szó, egy hosszú, forró csók a költő jutalma. Édesebb, nagyobb jutalom minden babérnál, minden tapnál.

Másnap már sokan olvassák azt a gyönyörűséges dalt. Es mosolyognak fölőtte.

Hazugnak mondják az érzelmet, mert nem ismerik. Nevetik a költő nagy szerelmét, mert nem hisznek benne. Lenézik, gunnyal illetik a költőt. Tán mert nem nekik tömjénez. Tán mert találva érzik magukat.

Fáj ez a költőnek. A szíve, a lelke sir beleje. Siet haza s otthon mintha új életre ébredt volna.

Elpanaszolja fájdalmát annak a mélyen érző, igaz szívű asszonynak. Es az asszony csak átölelé és úgy susog hozzá vigasztaló szavakat.

— Ne fájjon neked, mit a világ beszél. Itt vagyok én, én érzem, a mit te érzel. En megertem a dalt, mely szívedből fakad s lelkemhez szól. Dalolj te csak nekem én üdvösségem.

Es a költő felejtí a bűt, a megvetést, a kicsinylést a remegő hangon kiált fel;

— *Es az igazi, tiszta boldogság.*

Es a költőnek igaza van.

Csak hogy kevesen értik ezt.

Kevesen tudják, hol fakad az igazi

boldogság. Azért nem is értik, a mit a költő dalol, nem tudják megbecsülni, csak nevetik, mosolyognak az igaz szívűből fakadt hangokon.

De a költő azért boldog, mert tudja, hogy mégis van valaki, ki megérti, megbecsüli.

Es csak nézi hosszan, merengve azt a szép, halavány asszonyt...

III.

... Langyos, illatos tavaszi est.

Hangulat és élet mindenhol.

Virulás, rügyfakadás, bímbó nyílás ideje. Mámoros szerelem kél mindenfelé. Örül minden, csak a költő szomorú.

Ott ül a kicsi, fehér szobában.

Tekintetét mereven függeszti a fehér ravatalra. Ott pihen a halvány asszony becsukott szemekkel, sápadt, vértelen arccal. A költő nézi ezt az élettelen, szótalan asszonyt. Mintha várná, hogy fölébred s odajön hozzá. Átöleli csak úgy, mint eddig; végigcsókolja csak úgy, mint eddig és szerelmes hangokat susog fülebe csak úgy, mint eddig.

De a halavány asszony nem mozdul. Mereven tartja kezében a fehér orgona virágot és nem látja a költőt, nem annak szivettépő fájdalmát.

A költő meg odamegy az, élettelen holttesthez, ráhajol a hideg tetemre és

szített a legújabb szövegkritika felhasználásával. Az új fordításnak különösen lyrai részletei, melyekkel a Romeo és Julia telve van, gyönyörei műfordítói irodalmunknak. A Magyar Könyvtár egy-egy száma 30 fillér. Ugy egyes füzetek, valamint a gyűjtemény eddig megjelent összes füzetét megrendelhetők egyszerre részletezésre is a kiadócégénél, a Lampel-Wodianer-féle udv. könyvkereskedésben, VI. Andrássy-ut 21. szám.

— **Vörös családi dráma** folyt le f. hó 9-én P.-Szent-Királyon Varga János, jómódú szentkirályi földműves 10 évvel ezelőtti nőül vette unokanővérét, Varga Erzsébetet. Boldogan éltek egy ideig, míg nem a feltélenykedés ördöge szállta meg Varga Jánost, ettől kezdve örökös lett a perpatvar a házban. F. hó 9-én reggel még békességben együtt ment ki a házaspár hegybe, hogy ott dolgukat végezzék. De felé Varga hazament s a korcsmából egy liter bort vevő haza, bevárta, míg szolgálójnője Piriti János szénásszékkel beszárt. Ezután Varga visszament feleségéhez s minden szónélkül az ártatlan asszonyt szitkokkal illette; midőn neje a feltélenykedésben örvendő férjét celtitani kezdte, az vak dühében kést rántott, nejét földre teperve, rajta 17 mély szurást ejtett, melyek közül kettő a tüdőt érte. Azután hazament, levelet írt, melyben 8 éves leánykáját s összes vagyonát testvéreire hagyta, s majd a padlásra felakasztotta magát s a keresésére induló csendőrök már csak hült tetemét találták meg a padlásra felakasztva. A szerencsétlen asszonyt a szálló szomszédok tették kocsira s Csurgóra szállították, hol az orvosok varrták be a súlyos sebeket; életben maradásához azonban igen kevés a remény.

— **Megugrott betörők.** Melitskó Miklós csurgói kir. járásbíró szabadság idejét Zákányban lévő szülőjében tölti. A napokban egyik éjjel a cselédség halk zöreijre ébredt fel, s a szuttogó hangokra kimenve, valaki az ablakban kotorászva, az ott lévő ruhadarabokat szedegette el. A cselédek csakhamar zajt ütöttek, mire az ismeretlen tettesek mindent hátra hagyva elillantak. Ugy látszik, hogy a tettesek betörési szán-

dékkal jöttek oda, azonban munkájukban megzavarva elmenekülni voltak kénytelenek.

— **Betörés.** Nem mindennapi s határt nem ismerő vakmerőséggel elkövetett lopást vittek véghez, ezideig ismeretlen tettesek f. hó 7-én a barcsi csendőr-örparancsnok-ságnál. A tettesek ugyanis behatolva az örparancsnokság irodahelyiségébe, ott a Wertheim lakattal elzárt asztalírókat feltörve, a benne talált 257 korona 39 fillért elvitték. A csendőrség erőlyesen nyomoz a vakmerő s eddig ismeretlen tettesek elfogatása végett.

— **Savanyu Józsi** a Dunántúl volt híres és rettegett rablóvezére, ki 16—18 évvel ezelőtti valóságos félelemben tartotta az egész vidéket, szomorúan fejezte be életét a napokban, a mint erről gyöngyösi levelezőnk értesít. A hírhedt rablóvezér ugyanis elfogása után életfogytiglani börtönre ítélték s Illovára szállították, a hol büntetéséből 15 évet kitöltvén, mint jó magaviseletű feltételes szabadságra bocsájtották. Savanyu Józsi a börtönben megtanulván a cipész-mesterséget, szabadságolása után, mint szegény mester ember akarván megélni, Gyöngyösön telepedett le, hol mint cipész szerény keresményéből éldegélt; mignem a mint azt most egy gyöngyösi sürgöny jelenti, hogy Savanyu Józsi a napokban baltával hátulról orozva meggyilkolták. Ugy látszik beteljesült nála az a mondás, hogy a ki karddal öl, kard által kell meghalnia.

Szinészet.

Hétfőn, f. hó 7-én a Zsába című 3 felvonásos bohózat került színre. Különbösen figyelemre méltó törekvéssel oldták meg szerepüket. Tóth Elek (Barisard) és Krasznay (Marcinelle) úgy, hogy a szépszámu közönség nem egyszer valóságos tapsviharral jutalmazta a tehetséges szereplőket.

Keddén, 8-án New York szépe lőn másodszor színre hozva. E darabról ezuttal sem mondhatunk mi jót se. Hiába való a szereplők minden erőlködése, ha maga a

darab oly léha, hogy azon bizony nem mulatni, de csak bosszankodni lehet.

Szerdán, csekély számu közönség előtt »Uriel Acosta« került színre. Maga a czimszerep egyike a leghálásabb szerepeknek s csodálatos, hogy Szarvasi, ki a czimszerepet személyesítette, épp ez alkalommal ért el legkevesebb sikert, mintha ez a szerepkör teljesen ellentétben állott volna egyéniségével s ezt a látzatot növelte s szinte kínosan hatott a közönségre, különösen a több szerepek nem tudása.

Csütörtökön, 10-én a »Gésák« került színre majdnem telt ház előtt. Ez este volt a heti műsor egyik legelvezetesebb estéinek. Ámon Margitról ezuttal sem volt mi új mondani valónk sem, e tehetséges művésznr ez este ismét ragyogtatta művészetét, úgy hogy helyenkint elragadta a közönséget, úde frissesség, discret játék nyilatkozik meg izléses és keresetlen művésztében. Ha fiatal ember volnék mosolygó rugárnak, vagy rózsának mondanám e művésznőt, mely egyedül a szinpad számára termelt, hogy a közönséget életkedvre gyujtsa. Múltó partnere volt Pogány Jolán, róla is csak elismeréssel lehet emlékezni. Elemében volt ez este Bérczi is. Nem hallgathatjuk azonban el, hogy e tehetséges s városunkban kedvelt komikus, igen sokat mókázik, ha már megengedi magának, hogy szerepe egyes részét elhagyva, localis dolgokkal igyekszik fűszerezni szerepét, ne tegye azt a darab rovására s a műértő közönség bosszantására. Hisszük, hogy ő is meg van győződve, hogy a közönség nem kíváncsi holmi calaber consortiumokra, nem a karzatnak avagy egyes egyéneknek kell játszani, hanem a műértő nagyközönségnek.

Pénteken, 11-én a »Dada« került színre. Ez este a gyér közönség daczára elég elismerésben volt része az arra érdemes szereplőknek.

Szombaton, 12-én »Troubadour« opera lőn színre hozva »Márkus Aranka« vendégművésznr felléptével. Csodával határos az, hogy ez este mintha kicsérélték volna az egész társulatot, még a kar is remekelt ez alkalommal. Márkus Aranka (Leonora) szerepét ez az érdekes arczu és imponáló megjelenésű művésznr szerepét kifogástalan művészzel és természetességgel oldta meg, mellyel harmonikusan olvadt össze hangjának erőteljessége és kiváló iskolázottsága. Feltétlenül elismerést érdemel ezuttal Pintér Imre, Pogány Jolán és Perényi is.

Vasárnap, a »Gyimesi vadvirág« Ghéczy pályadijnyertes szinműve került színre. T. Pogány Jolán ezuttal úgy, mint Kulinyi, Pintér, megérdemelték a tapsokat.

* * *

Ugy értesülünk, hogy Ámon Margit, közönségünk kedvence fűrdőre utazik s csak egy havi üdülés után tér vissza ismét városunkba; nem hagyhatjuk szó nélkül a dolgot, kivált oly körülmények között, a midőn arról van szó, hogy mi lesz már most az operettekkel, s hogy kinek a kedvéért fog járni a közönség, mi lesz a vonzó. Mert hisz mindenki előtt ismeretes azon körülmény, hogy a vig operett s vele e kedves művésznr az, mi közönségünk érdeklődését felkeltötte, mely a színházba vonja. Félve kell immár a jövőbe nézni, mert hisz megszűnik az érdeklődés, nem lesz közönség, üres ház!!!

Azt hisszük még nem késő a dolog, s talán lehetne segíteni a dolgon, megvagyunk győződve, hogy e jeles művésznr nem úgy ragaszkodik városunk közönségéhez, hogy az igazgató közbelépésével, valami módon arra ne lenne bírható, hogy az idén lemondva e tervéről, állandóan itt maradjon s továbbra is bevilágítaná szini évadunk égét s fokozná az érdeklődést amugy is eléggé conservatív közönségünkben.

forró csókot lehel a vértelen ajkakra. Megremeg. Oly hideg volt e csók. És csókolja újra, mintha ezzel akarna új életet önteni abba a szép asszonyba. Hasztalan...

Odalaborul a ravatal mellé és sirzokog.

Lelkét viharos érzelmek járják át. Cseng-bong agya.

És nincs, kinek panaszkodjék, kinek kiöntse a szíve szomorúságát. Ugy érzi, mintha egy hur pattanni volna lelkében és az olyan szomorú, kétségbeeső hangokat ad...

És a költő ir. Szivettépő, fájdalmas hangok szakadnak föl lelkéből és minden gondolata, lelkének minden borongós érzelve megtalálja a kellő hangot. Megkapó gyönyörűséges bucsuzatója ez annak a kedves, megsiratott halottnak.

Mégis mikor olvassák mosolyognak. Nevetik a költő nagy fájdalmát. Nem hisznek annak igaz voltában.

Talán azért, mert nem ismerik az igazi, az önzetlen nagy szerelmét s azért nem tudják megérteni az igazi fájdalmat sem. Kevés igaz szeretet lakozik a szívekben s azért oly kevés az igazi fájdalom...

Fájdalom ez a költőnek nagyon, kétszeresen fáj. Hisz most nincs már senkije ki feledtetné vele a világ bántalmait. Nincs ki mosolyt varázsolna ajkaira, ki rózsákat csalna sápadt, halavány arczára.

Kikijár a temető kertjébe, ahhoz a kis virágos sirhalomhoz s ott panaszkodik sirja el fájdalmát annak az eltemetett

halottnak. Csak a szellő susogása, a ráboruló szomorufűz lebbenő sóhaja vigasztalja. Tán a halott szól általuk. Az susogja tán a költőnek, hogy ne törődjék a világgal, mely nem tudja megérteni az igaz szívből fakadt hangokat, mely csak a hamis tényező, mestereges dalnak barátja. Csak daloljon a költő tovább azon a lanton. Csak csalja elő azokat az édesbús, sejtelmes hangokat. Van még, a ki megérti s a ki leszáll onnan a magasból s ott virraszt a költő mellett. És még most is örül, hogy a költő róla zeng. És a költő a kigunyolt, a lenézett költő csak zeng tovább azon a szomorú, bánatos hangon...

IV.

Csillag futott le az égről.

Halaványan fénylő rezgő sugáru csillag. Meghalt valaki. Meghalt egy alig ismert, hirt dicsőséget nem kereső asszony. Egy csillaggal kevesebb, egy lélekkel kevesebb. Kérditek, mi — ez? Ugy e alig valami?

Ne zavarjátok hát a költőt. Tiszteletetek az ő nagy, igaz fájdalmát.

Ha már nem tudjátok megérteni hát legalább ne mosolyogjatok fölötte. Ugysem nektek dalol. Hanem egy kedves halottat sirat, annak szól a dal, annak zeng minden burja a lantnak...

A költőnek halottja van. Muzsáját, vesztett boldogságát siratja. Ne zavarjuk fájdalmát...

K ö z g a z d a s á g.

A vetésforgók szerkesztésénél követendő elvek.

Örömmel látjuk manapság, hogy a régi rendszeres ötletszerű gazdálkodásnak hívei mindinkább kevesbednek, s az a paradoks azoknak száma, kik birtokaik berendezésénél és kezelésénél a helyes üzleti elveket követik. Oka e jelenségnek társadalmi és közgazdasági viszonyaink folytonos fejlődése, mely a szükséglet-kielégítés fokozatos emelkedésével járván, mintegy parancsolólag kényszeríti gazdáinkat a termelés fokozására s ezzel a jövődelem emelkedését előidéző eszközök és módok igénybevételére. Ezen eszközök, illetve módok között első helyen állónak kell tekintenünk: a vetésforgót, mely kifejezésre juttatja azon sorrendet, a mely szerint növényeink a szántóföldön évről-évre egymásután termeltetnek. Kétségtelen, hogy vetésforgó nélkül is lehet gazdálkodni, a mint ezt a múlt idők példája bizonyítja, de legtöbb esetben megfelelőbb rendszer vetésforgó alkalmazása, mert ez nemcsak azt teszi lehetővé, hogy minden növény az igényeinek legmegfelelőbb helyre kerülhet, hanem módot nyújt az istálló-trágyázási és műtrágyázási rendszer helyes beillesztésére, az üzemvezetés megkönnyítésére, s a töke és munkaköltség megtakarítására. A vetésforgó: ezen sokoldalú előnyénél fogva magától értetődik tehát, hogy annak szerkesztésénél a legnagyobb körültekintéssel kell eljárni, mert ellenben egy rosszul szerkesztett forgóval több kárt okozhatunk magunknak mint hasznot.

Oly vetésforgó, mely minden körülmények között megállhatná helyét, nem létezik, s mennyiben mindenütt más és más viszonyokkal találkozunk, a vetésforgónak pedig az adott viszonyokhoz kell simulni. A következőkben tehát csak az általánosságokat körvonalozhatjuk, a melyek a vetésforgók szerkesztésénél szigorú mértékül szolgálhatnak.

E szabályok ezek: 1) a vetésforgó elején azon növényeket helyezük el, melyek a talaj iránt nagyobb igényeket támasztanak, s a melyek a közvetlen trágyázást akár istállótrágya, akár műtrágya alakjában nemcsak meghálálják, de meg is kívánják. Ilyenek a takarmánynövények, a kapás növények s az ipari növények. 2) Takarmánynövények után, különösen zabos búkköny, két kaszrás lóher után őszi búzát vagy rozsot vetünk. 3) Késői kapás növények után árpát, zabot, vagy tavasz-buzát, korai kapás után őszi búzát vagy őszi rozsot. 4) Hüvelyesek után, avagy fekete ugarba ismét őszi gabonát vetünk.

Ny i l t t é r. *)

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény április 15-től október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó v. nedvítő. Villamos-vasúti összeköttetés a fővárossal.

*) E rovat alatti közlésekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

MARGIT-KRÉM

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsirmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világ hírhird arczenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát, (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és üdvé varázsolja

Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

4-5 B.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., Margit hölgypor (3 féle színben) 1.20 k., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahnpasta) 1 kor., Margit arcvíz 1 k.

A közönség megtévesztését célzó utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen, gyógyszerész, ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszere kereskedésben.

Főraktárak: Kaposvár,

Mandi L., Dublinlewic, test.

drogueria.

Legnagyobb raktár teljesen felszerelt szüretelési és pinczegazdasági eszközökben. Gyári áron szállít kitűnő szerkezetű „Mabille” rendszertű borsajtókat, mely rendkívül csekély erőszükséglet mellett meglepő eredményt képes felmutatni. Magas nyomású és folyton működő sajtókat, munkaképesség 12 óra alatt 15.000 kgr. szőlő.

Legjobb szerkezetű szőlőzúzók, gyümölcssajtók, borszivattyúk, erjesztő edények. Nagy választék a legfinomabb szőlőszedő és válogató ollókban.

Legjobb szerkezetű szőlőzúzók, gyümölcssajtók, borszivattyúk, erjesztő edények. Nagy választék a legfinomabb szőlőszedő és válogató ollókban.

SCHOTTOLA ERNŐNÉL,

Budapesten, szőlő és pinczegazdasági osztálya, VI. Andrássy-ut 2. Árjegyzéket kívánságra ingyen és bérmentve küld e fenti czég.

22425. szám.
1902.

Somogyvármegye alispánjától.

Árlejtési hirdetmény.

Somogyvármegye törvényhatósági útjain az 1902. évben újból építendő műtárgyak kivételének, valamint a felállítandó karfák és kerékvetők, ugyszintén a kaposvár-siófoki th. közut 16—17 és 18—19 klm. szakaszain 2219 folyó méter utszakasz kiépítéséhez szükséges kavics mennyiség szállításának biztosítása czéljából Kaposvárott a vármegye székházának kistermében (földszint jobbra) f. 1902. évi július hó 23-án d. é. 10 órákor versenytárgyalás fog tartatni.

Szóbanforgó építkezésekre az egyes járások szerint a következő összegek vannak előírányozva.

Folyó szám	A járás neve	Előírányzott összeg					
		beton mű- tárgyra		különböztető kerékvető műtárgyra		korlátok és kerék ve- tőkre	
		kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
1	Kaposvári járásban	—	—	—	—	199	20
2	Szigetvári és barcsi járásban	1611	77	3571	19	140	—
3	Csurgói járásban	1257	38	—	—	80	—
4	Nagyatádi „	—	—	—	—	115	—
5	Marozali „	—	—	—	—	132	—
6	Lengyeltóti „	—	—	2966	97	80	—

Végül a kaposvár-siófoki th. utvonat 16—17 és 18—19 klm. szakaszaira vállalati uton szállítandó kavicsra s ennek beágyazására 25050 kor. 32 fill. irányoztatott elő.

A szabályszerűen kiállított 1 koronás bélyeggel ellátott s a kellő 10% illetve a kavicsszállításra tett ajánlatnál 5% bánatpénzt tartalmazó írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdése előtt d. é. 9¹/₂ óráig fogadtatnak el, később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Ajánlatok az egyes járások szerint úgy a karfák és kerékvetőkre, valamint a betoncső átereszekre a többi műtárgyaktól elválasztva külön-külön is adhatók be A kavics szállításra tett ajánlatához az ajánlattevő pecsétjével és a kőbánya megjelölésével ellátott minta is csatolandó.

Az ajánlatokban azon egyénnek, vagy cégnek neve, polgári állása és lakhelye, melyek az esetleg kötendő szerződésbe, mint szerződő felek beiktandók lesznek, határozottan megjelölendők.

Az ajánlatban továbbá kiteendő betűkkel és számokkal azon százalék, melynek a költségvetésben foglalt árból való leengedése; esetleg ezen való felelőssége mellett ajánlattevő hajlandó az ajánlat tárgyát képező munkára vagy szállításra vállalkozni.

Kiteendő végre az ajánlatban, hogy ajánlattevő az építési műveletet, részletes feltételeket, a helyi viszonyokat teljesen ismeri.

Oly ajánlat, mely nem határozott árt tartalmaz, figyelembe nem vétetik.

A bánatpénz, vagy készpénzben, ovadékképes értékpapirokban vagy jó hírnevű pénztáratéknél letett összegekről szóló — takarékpénztári könyvecskékben teendő le.

A művelési iratok a somogyvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Kaposvár, 1902. évi július hó 2-án.

Alispán szabadságon:

GABSOVITS, főjegyző.

Cséplési idényre

gőz- és lőerejű gépek körül dolgozó munkások óvintézkedésének tárgyában hozott

megyei szabályrendeletet

nyomatva kifüggesztés végett kaphatók

darabonként 10 fillérért

Hagelman Károly

könyv- és papirkereskedésében

Kaposvárott.

H i r d e t é s e k

jutányos áron felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

